

Altaner, solcellspaneler och solfångare i PBL - 2017:26

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att Boverket ska ges i uppdrag att på ett systematiskt sätt omarbета relevanta delar av lagstiftningen. Syftet ska vara att återfå ett regelverk runt bygglovgivning och anmälningsplikt som är begripligt, där ansvarsfördelningen tydligt framgår och där alla parter i processen får ett lättarbetat och modernt regelverk som arbetsredskap.

SKL anser att det är positivt att begreppen avseende altaner reds ut, att det förtydligas vilken typ av altaner som är bygglovspliktiga och inte, och att bygglovsplikten minskas. Däremot kräver förslaget fortsatt bearbetning.

SKL avstyrker att förslaget avseende altaner ska ligga till grund för lagstiftning i föreliggande form, och vill **understryka att** förslaget behöver ses i ett sammanhang tillsammans med resten av det regeringsuppdrag som i sin helhet redovisas i april 2018.

SKL anser att om allt mer ansvar för att på egen hand förstå lagstiftningen flyttas till byggherren, måste staten ta sitt ansvar för att finansiera rådgivningen kring lagen.

Regelverket kring bygglov och anmälan behöver ett omtag

Plan- och bygglagen (PBL) ska dagligen användas och förstås av många olika parter inom byggbransch och myndigheter, av kommunala förvaltningar och beslutsfattare och inte minst av allmänheten. De senaste åren har präglats av en ständig förändring av PBL i syfte att förenkla regelverket. Resultatet har, trots de goda avsikterna att förenkla, istället blivit att PBL nu är en mycket svårläst lagstiftning.

När det gäller bygglovgivning och anmälan, är regelverket idag splittrat och fyllt av korsreferenser, undantag och hänvisningar. Det har lett till en situation där det är mycket svårt att göra rätt, och där viljan till regelförenkling i stället fått rakt motsatt verkan. Lagstiftarens intentioner är helt enkelt inte längre tydligt läsbara i lagen. Stora mängder tid måste användas, inte minst hos kommunerna, enbart till att försöka tolka lagen och sätta sig in i dagsaktuella regeländringar. Detta i ett läge när kommunernas resurser istället behöver koncentreras till åtgärder som direkt bidrar till ett ökat bostadsbyggande och en hållbar utveckling av bebyggelsebeståndet.

SKL anser att förändringarna av PBL nu kommit till ett ohållbart läge. Förbundet ser positivt på förenklingar som kan ske i regelverket för att ge ett smidigare system, som exempelvis förtydliganden kring altaner, men det kan inte fortsätta ske genom detaljförändringar utan sammanhang.

SKL anser att Boverket ska ges i uppdrag att på ett systematiskt sätt omarbета relevanta delar av lagstiftningen. Syftet ska vara att återfå ett regelverk runt

bygglovgivning och anmälningsplikt som är begripligt, där ansvarsfördelningen tydligt framgår och där alla parter i processen får ett lättarbetat och modernt regelverk som arbetsredskap.

Förslagen är inte fullständiga

Rapporten utgör en delredovisning av ”Uppdrag att utreda ytterligare undantag från krav på bygglov samt se över kraven på anmälan enligt plan- och byggförordningen” (2011:338). Uppdraget i sin helhet kommer att redovisas av Boverket senast den 30 april 2018. Boverket påtalar ett flertal gånger i den remitterade rapporten att vissa frågor som rör altanerna och solcellspaneler och solfångare inte är belysta ännu, eftersom de inte ingår i delredovisningen. Exempelvis gäller det frågan om ifall de åtgärder som föreslås att inte vara bygglovspliktiga ska vara anmälningspliktiga eller inte. Den frågan har stor påverkan på kommunernas arbete med ärendetypen.

Som SKL tidigare framfört är det i dagens läge viktigt att kommunernas resurser kan fokuseras på uppgifter som gynnar ett ökat bostadsbyggande. Förslagen bidrar inte på något avgörande sätt till ett ökat bostadsbyggande. Varken reglerna kring byggande av altaner eller montering av solcellspaneler och solfångare är i behov av att åtgärdas akut. SKL ifrågasätter därför nyttan av att remittera dessa förslag nu istället för att invänta den fullständiga rapporten och vidarebearbetning med utgångspunkt i den.

Förändrad bygglovsplikt för altaner

Enligt SKL:s erfarenhet finns det ett behov av att förtydliga regelverket kring altaner. SKL anser att det är positivt att begreppen avseende altaner reds ut, att det förtydligas vilken typ av altaner som är bygglovspliktiga och inte, och att bygglovsplikten minskas. Som påpekats ovan är dock inte förslaget heltäckande, eftersom det bland annat inte framgår om konstruktionerna ska vara anmälningspliktiga eller inte. Förslaget kräver fortsatt bearbetning.

SKL avstyrker att förslaget avseende altaner ska ligga till grund för lagstiftning i föreliggande form, och vill **understryka** att förslaget behöver ses i ett sammanhang tillsammans med resten av det regeringsuppdrag som i sin helhet redovisas i april 2018.

Förändrad bygglovsplikt för solcellspaneler och solfångare

Solcellspaneler och solfångare är inte i sig själva bygglovspliktiga. De kan däremot kräva bygglov av olika skäl – när de utgör byte av fasadmateriell, taktäckningsmaterial eller genom att de utgör en sådan ändring som medför att byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Lovplikten aktiveras då av solcellspanelerna och solfångarna som material och/eller form, inte av funktionen som energianläggning.

Det blir en **viss** inkonsekvens i lagstiftningen att särskilja solcellspaneler och solfångare som material från andra byggmaterial. Det är också **något** tveksamt att peka ut en särskild teknik i lagstiftningen. Lagen bör vara teknikneutral, för att inte riskera att bli frånsprungen av teknikutvecklingen.

SKL tillstyrker förslagen avseende solcellspaneler och solfångare.

Ansvar för det utökade behovet av rådgivning

Byggherren har ansvar för att förstå och följa lagstiftningen. När lagstiftningen enligt rådande trend fylls av undantag och korshänvisningar, blir den alltmer svårläst. Samtidigt undantas fler och fler detaljer från kommunens bygglovgranskning. Det gör att ansvaret för att på egen hand tolka och rätt förstå lagen vilar allt tyngre på den enskilde byggherren. När det gäller de nu aktuella åtgärderna är byggherren i de flesta fall en privatperson.

Staten framhåller ofta i dessa sammanhang att kommunernas rådgivning kommer att öka, när kraven på bygglov minskar. En rimligt avvägd rådgivning kring de frågor som ingår i kommunens uppgifter är självklar. Landets kommuner kan däremot inte genom skattefinansierad rådgivning råda bot på en splittrad och fragmentiserad lagstiftning som är för svår att förstå för dem som förväntas tillämpa den.

SKL anser att om allt mer ansvar för att på egen hand förstå lagstiftningen flyttas till byggherren, måste staten ta sitt ansvar för att finansiera rådgivningen kring lagen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande